

Madrid in cijfers

0

Vanaf de nul in het plaveisel van de Puerta del Sol worden de kilometers aangegeven op alle nationale wegen.

7

sterren omgeven in het Madrileense wapen de beer. Een verwijzing naar het sterrenbeeld de Grote Beer.

12

druiven eet iedere Madrileen op de twaalf klokslagen met oudejaarsavond. Dat brengt twaalf maanden geluk.

11,7

% bedroeg de werkloosheid in 2019 in Madrid (in Spanje: 14,7%).

655

m boven zeeniveau ligt Madrid. Na Andorra is dit de hoogstgelegen hoofdstad van Europa.

4300

demonstraties vonden in het crisisjaar 2013 plaats in Madrid. Momenteel zijn het er nog een paar honderd per jaar.

15.000

bars en restaurants telt deze uitgaansstad, dus één etablissement per 211 inwoners.

75.000

studenten heeft de Universidad Complutense – een van de grootste universiteiten van Europa.

422.700

mensen met een migratieachtergrond wonen er in Madrid, dat is 13,1% van de bevolking.

3.221.824

inwoners telt Madrid. Iets minder dan Berlijn.

1.500.000
bezoekers per jaar gaan naar de wedstrijden van Real Madrid.

7.700.000

entreekaarten kochten bezoekers in 2018 voor de musea Centro de Arte Reina Sofía (3,9 mil.), Prado (2,9 mil.) en Thyssen-Bornemisza (0,9 mil.).

730.000

koppen Spaanse chocolademelk (chocolate) schenkt Chocولاتería de San Ginés per jaar. Naar eigen schatting. Het kunnen er ook 10.000 meer zijn.

Het Prado biedt een overweldigende hoeveelheid kunst. En wat heerlijk dat je over de gladde vloeren bijna langs de beelden en sculpturen zweeft

vooral religieuze kunst, een aantal gotische altaarstukken en drielijken. Betoverend zijn hier de **romaanse fresco's**.

Het Prado

→ OM DE HOEK

De **Iglesia de San Jerónimo el Real** 3 (juli-half sept. 10-13, 18-20.30, anders 10-13, 17-20 uur) is het restant van een hiëronymietenklooster uit 1503. De kruisgang werd in het Pradomuseum geïntegreerd, boven in het nieuwe Edificio de los Jerónimos. In het 'koninklijke' godshuis werden de koningen van Spanje gekroond. Felipe VI is echter bewust van deze ceremonie afgeweken.

Heuvelopwaarts bereik je het in 1631 onder Filips IV aangelegde en tijdens de Onafhankelijkheidsoorlog door de Fransen verwoeste **Casón del Buen Retiro** 4, een deel van het koninklijk zomerpaleis, waartoe ook het aangrenzende stadspark El Retiro behoorde.

Tot de fraaie musea aan de Paseo del Prado behoort het schuin tegenover het Prado gelegen **Museo Thyssen-Bornemisza** 5. Het betreft een van de meest waardevolle privécollecties ter wereld, bijeengebracht door baron Hans Heinrich Thyssen en zijn vrouw Carmen Thyssen-Bornemisza. In de mooie zalen van het Palacio de Villahermosa wandel je door de geschiedenis van de schilderkunst van 13e tot de 20e eeuw, van vroege Italiaanse kunst tot experimentele avant-garde en popart (► blz. 81).

Het jonge, bonte Madrid – Lavapiés

Het metrostation uit – een kosmopolitische wijk in. Lavapiés was ooit de *barrio* van de gewone mensen waar de bewoners dicht op elkaar leefden, ongeveer zoals in een dorp. Ondertussen is het de jongste en vitaalste stadswijk van Madrid. Alternatieve vormen in de cultuur en het stedelijke leven worden hier geboren en ontwikkeld.

Zo'n 45.000 mensen, honderd naties, bijna één op de drie inwoners heeft een migratieachtergrond. Naast Spaans hoor je hier allerlei andere talen. In de Madrileense migrantenwijk slaan de nieuwkomers zich er met winkeltjes of ambulante handel doorheen. Ook de jonge Madrilenen in de *barrio* zoeken met kleine commercie hun weg uit de crisis – boekwinkels, miniboetieks, cafés, ecowinkels, kunstnijverheid – en een nieuwe generatie cultuurscheppers probeert het in theaters en galeries. Tegelijkertijd is de gentrificatie van de wijk al begonnen.

6

In Lavapiés doet iedereen wat hij wil – en 's avonds ontmoet iedereen elkaar op de Plaza de Arturo Barea bij de Escuelas Pías de San Fernando. Lekker praktisch: meteen om de hoek staat de levendige hotspot van de wijk, de markthal San Fernando

Geen dag zonder tapas...

Alles in deze stad draait van 's ochtends vroeg tot middernacht op de een of andere manier om eten. Dit is een waar paradijs voor hongerigen en fijnproevers, een gastronomisch landschap, waarvoorheen melk en honing vloeien. Geen Madrileense straat zonder café, bar, taverne of restaurant. En reken maar dat de meeste zaken oké, goed of excellent zijn. Eigenlijk wel jammer, dat je niet elk uur iets kunt eten ...

OM ZELF TE ONTDEKKEN

Restaurantgebieden waar je zelf op ontdekking kunt, zijn de Cava Baja en de nabijgelegen Plaza de la Paja in de oude stad (► blz. 27), de Plaza de Santa Ana inclusief de straten Eche-garay en Ventura de la Vega in de schrijverswijk Huertas (► blz. 33), de Calle Argumosa in Lavapiés (► blz. 42) en de Calle de la Libertad in Chueca (► blz. 61).

Actuele ontdekkingen uit de **gastronomische scene** vind je in de bijlage *Metropoli* van het dagblad *El Mundo* en online op elmundo.es/metropoli of sabormadrid.es. De website restaurantescentenarios.es toont, zoals de naam al doet vermoeden, etablissementen die al bestonden toen jij nog geboren moest worden. Traditioneler kan het niet.

In de centrale wijken is het gastronomisch aanbod bijzonder rijk. Daar vind je tavernes, wijnbars, avant-garderestaurants, Aziatische, Afrikaanse en Latijns-Amerikaanse eettentjes – en daartussen af en toe een sterrenkok, daarvan zijn er in Madrid vele. Eten als levensstijl en als deel van de cultuur kan als voorheen in de vele historische, deels honderdjarige tavernes in de oude stad, waar je een reis terug in de tijd maakt, inclusief proeverijen van ingewanden en stierenstaart.

Komen vegetariërs in de stad ook aan hun trekken, vraag je je nu af? Geen probleem, hoewel het aantal puur vegetarische of veganistische restaurant niet al te zeer is gestegen. Maar groentegerechten en salades staan overal en niet pas sinds kort op de menukaarten.

Madrilenen gaan graag uit, spreken af met vrienden en dat meestal om te eten of voor wijn en tapas. Een glaasje en een hapje vormden in Spanje altijd al een prachtig duo.

Deze drankjes zijn bijna een hele maaltijd. Ze heten *caipiroska de fresa* en maken je erg blij

ZŦ BEGINT EEN GOEDE DAG

Heerlijke choco in de ochtend

Chocolatería de San Ginés

Wanneer de zon opgaat, is deze beroemde chocolatería een goede plaats om de dag te begroeten. Een heerlijke kop chocolademelk helpt om je te versterken – of een kater te verdrijven! Daarbij eet je vers in olijfolie gefrituurde *churros* of *porras* (vet gebak), die in de cacao drank worden gedoopt. Nog wat: in de straat bij de San Ginéskerk is het leuk zitten.

Pasadizo de San Ginés 5, chocolateriasangines.com, metro: L 1, 2, 3 Sol, dag. 0-24 uur

Rustig begin van de dag

Federal Café

De twee Oostenrijkse eigenaren menen in elk geval dat er niets heerlijkers is dan het kalm aan te doen. Daarvoor zijn de grote ramen aan de rustige plaza met het Comendadorasklooster heel geschikt. En daarbij kun je de tijd verdrijven met toast, een sandwich, een salade of een dagschotel.

Plaza Comendadoras, 9, metro: L2, L3, L10 Noviciado, federalcafe.es, ma.-do. 9-23, vr., za. 9-24, zo. 9-20 uur, ontbijt vanaf €4

Oranje en bruin retrobehang

Lolina Vintage

Tijdreizen is mogelijk: in de Lolina Vintage ben je ongetwijfeld beland in de jaren 60 en 70. Het ontbijtmenu ziet er daarentegen zeer modern uit. En de dagelijkse brunch verleidt ... met roerei, zalm, avocado, hummus, muesli en meer. Dit alles midden in de trendy wijk Malasaña.

Espiritu Santo 9, lolinacafe.com, ma.-do. 9.30-1, vr. 9.30-2.30, za. 10.10-3.30, zo. 10.10-1 uur, brunch €15 (dag. tot 16 uur)

'Totaalbar': alles is hier mogelijk

Majaderitos Café kaart 2, D/E 6 Iedereen die Majaderitos kent, noemt het gewoon 'El Maja' ('De Leuke'). De traditionele café-taverne ligt een beetje

Hoge plafonds, stucwerk, kroonluchters, netjes geklede kelners, sissende espressomachines – Madrids **honderdjarige cafés** kunnen zich meten met die van Wenen! Je denkt nu aan de klassieke etablissementen met koffie en taart? Dat klopt zeker, plus gerechten, van tapas tot dagmenu's. Op welk tijdstip dan ook, **Gijón** en **Espejo** aan de Paseo de Recoletos (► blz. 53), **Café de Oriente** bij het paleis (► blz. 31) en **Café La Pecera** in de Círculo de Bellas Artes (► blz. 58) zijn altijd een bezoek waard. Historisch gezien zijn het ontmoetingsplaatsen van schrijvers, debatclubs en vriendenkringen, die hier nog altijd over de toestand in de wereld discussiëren.

verstopt in de schrijverswijk en hanteert het concept van een totaalbar. Zoals voor Madrileense wijkbars gebruikelijk is hij van 's morgens tot middernacht geopend. Er wordt de hele dag gekookt en geserveerd. Een licht ontbijt met *churros* en *porras* of meteen het echte werk met spiegelieren en spek. Iedereen wordt hier aardig bediend en krijgt waar hij zin in heeft. Met een terras aan de straat.

Cádiz 9, metro: L1, L2, L3 Sol, elmaja.es, ma.-vr. 7-24, za. 8-24/1.30, zo. 9-24 uur, ontbijt vanaf €4/5

Wat anders dan witbrood

Harina

In ruimtes die wit zijn als meel draait alles om het goede oude brood. De hele dag kun je hier terecht voor koffie, brood en broodjes in alle varianten, plus sandwiches, taart, ijs, sappen en zelfs pizza. Er is ook een terras.

Augusto Figueroa 2, harinamadrid.com, metro: L1, 5 Gran Vía, L5 Chueca, ma.-do., zo. 9-22, vr., za. tot 24 uur, brunch vanaf €12, filiaal: Velázquez 61